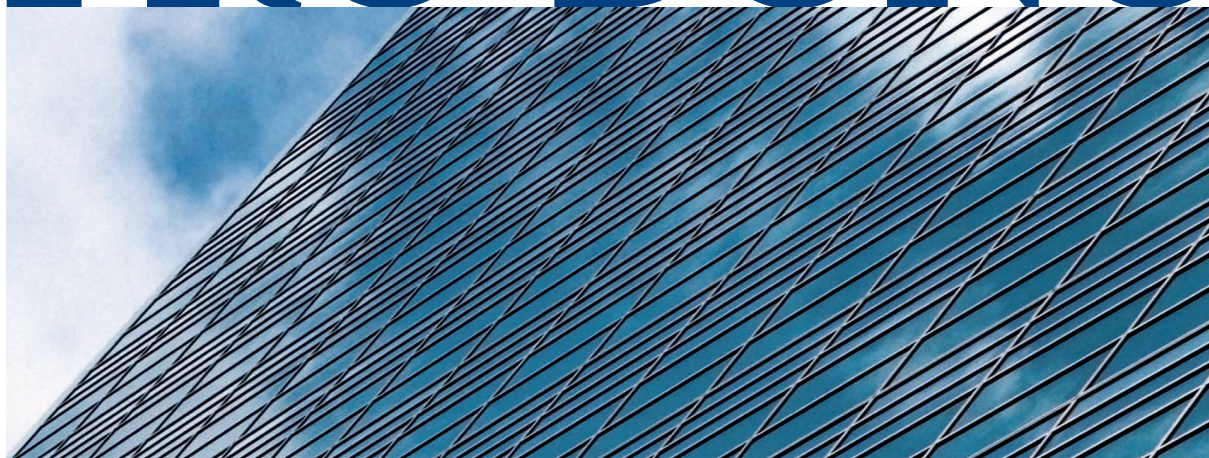


UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO



9/2011

1. NOVÝ ZÁKON O LIEKCH

Rozsiahla časť oblastí nového zákona o liekoch je harmonizovaná právnymi predpismi EÚ, ako napr. požiadavky na farmaceutické skúšanie, toxikologicko-farmakologické skúšanie, registrácia humánnych a veterinárnych liekov a pod. Medzi oblasti, ktoré patria do výhradnej pôsobnosti členského štátu a teda nie sú harmonizované, patrí poskytovanie lekárenskej starostlivosti a predpisovanie humánnych a veterinárnych liekov a zdravotníckych pomôcok a práve najmä o zmenách v predpisovaní liekov Vás informujeme v tomto článku.

2. NOVELA ZÁKONA O CESTNEJ PREMÁVKE

Národná rada SR prijala dňa 13. septembra 2011 novelu zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, ktorou napr. zaviedla povinnosť dodržiavať bezpečnú vzdialenosť na diaľnici, znížila vekovú hranicu na získanie vodičského oprávnenia skupiny B či sprievodnou novelizáciou rozšírila skutkovú podstatu trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. O uvedených i ďalších zmenách sa dozviete v celom článku.

3. POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ NA OBSTARANIE NÁHRADNÝCH NÁJOMNÝCH BYTOV

Dňa 15. septembra 2011 nadobudol účinnosť zákon č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov, ktorý rieši spôsob ukončenia niektorých nájomných vzťahov kde je prenajímateľom súkromná osoba a cena nájmu je doposiaľ regulovaná právnym predpisom. Tento zákon umožnil poskytnutie bytovej náhrady pôvodnému nájomníkovi, ktorú poskytuje obec. Nový zákon č. 261/2011 Z. z. umožňuje na zabezpečenie predmetnej bytovej náhrady poskytovanie dotácií za súčasného splnenia podmienok upravených týmto zákonom.

4. NOVÁ VYHLÁŠKA O POSUDZOVANÍ ZDRAVOTNEJ A PSYCHICKEJ SPÔSOBILOSTI NA DRŽANIE A NOSENIE ZBRANÍ A STRELIVA

V súvislosti s novelou zákona o zbraniach a strelive bola vydaná nová vyhláška č. 229/2011 Z. z. Ministerstva zdravotníctva SR, ktorá upravuje postup pri posudzovaní zdravotnej a psychickej spôsobilosti na držanie a nosenie zbraní a streliva a náležitosti lekárskeho a psychologického posudku. Oproti doterajšej vyhláške je postup posudzovania spôsobilosti upravený podrobnejšie, pričom je osobitne upravené posudzovanie osôb so zdravotným postihnutím.

5. ZMENY V LETECKOM ZÁKONE

Z dôvodu potreby transpozície smerníc EÚ bol prijatý zákon č. 241/2011 Z. z. Uvedená novela leteckého zákona sa dotýka predovšetkým vytvorenia spoločných pravidiel pre určovanie a vyberanie letískových odplát, ktoré majú prispieť k väčšej transparentnosti tohto inštitútu. Novela reaguje tiež na výsledky medzinárodných auditov vykonaných v Slovenskej republike.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZAVEDENIE PREDMANŽELSKEJ ZMLUVY

Navrhovaná novela Občianskeho zákonníka zamýšľa zavedenie inštitútu predmanželskej zmluvy do právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedený inštitút nie je v našom právnom poriadku zakotvený, je však pevnou súčasťou právnych poriadkov viacerých krajín, ako je Česká republika, Francúzsko, Taliansko, USA alebo Austrália.

NOVÝ ZÁKON O LIEKACH

Národná rada Slovenskej republiky dňa 13. septembra 2011 prijala **nový zákon o liekoch a zdravotníckych pomôckach** (ďalej len „zákon o liekoch“ alebo „nový zákon“), ktorý nahradil pôvodný zákon č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení neskorších predpisov a vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 209/2008 Z. z., ktorou sa ustanovil zoznam anatomicko-terapeuticko-chemických skupín liečiv, pri ktorých nie je možný výdaj náhradného generického lieku.

Oblasť úpravy

Nový zákon má za cieľ **upraviť zaobchádzanie s liekmi** a so zdravotníckym pomôckami prehľadnejším spôsobom. Rozsiahla časť oblastí, ktoré sú v pôsobnosti zákona o liekoch je **harmonizovaná právnymi predpismi EÚ**. Preto zákon obsahuje harmonizované požiadavky na farmaceutické skúšanie, toxikologicko-farmakologické skúšanie a klinické skúšanie humánných a veterinárnych liekov, na registráciu humánných a veterinárnych liekov, na výrobu a veľkodistribúciu humánných a veterinárnych liekov a na dohľad nad humánnymi a veterinárnymi liekmi. Tiež v oblasti zdravotníckych pomôcok na klinické skúšanie, na posudzovanie zhody zdravotníckych pomôcok, na registráciu výrobcov zdravotníckych pomôcok a na dohľad nad zdravotníckymi pomôckami. Medzi oblasti, ktoré **nie sú harmonizované právnymi predpismi EÚ** patrí poskytovanie lekárenskej starostlivosti a predpisovanie humánných a veterinárnych liekov a zdravotníckych pomôcok. Tieto oblasti sú súčasťou systému zdravotnej starostlivosti a sú vo výhradnej pôsobnosti toho ktorého členského štátu.

Zákon zmenil a doplnil doterajšie **ustanovenia o poskytovaní lekárenskej starostlivosti**. V súlade so základnými princípmi jednotného trhu **liberalizoval podnikanie** v uvedenej oblasti. Liberalizácia spočíva **v zjednodušení niektorých formálnych procesov** regulácie podmienok podnikania. V niektorých prípadoch sa doterajšie postupy povoľovania nahrádzajú len oznámením príslušnému orgánu verejnej správy. Zvyšuje sa zároveň

miera individuálnej zodpovednosti jednotlivých subjektov aktívne zapojených do procesov nakladania s liekmi, dietetickými potravinami a zdravotníckymi pomôckami, čo sa premieta aj do sprísnenia niektorých sankcií. Celkovo sa **zjednodušuje podnikateľské prostredie** v danej oblasti, avšak pri súčasnom zachovaní kritérií odbornosti, čo by na jednej strane malo viesť k kvalitatívnemu a zlacneniu poskytovaných služieb, avšak bez ujmy na ich odbornosti.

Do **ust. § 119 ods. 5** sa zaviedla povinnosť **predpisovať lieky** na lekárske predpis **názvom liečiva** (resp. účinnej látky). **Okrem názvu liečiva** môže predpisujúci lekár uviesť aj názov humánneho lieku. Uvedie tiež cestu podania, liekovú formu, veľkosť a počet dávok. Pokiaľ sa nebude jednať **o liečivo uvedené v prílohe č. 1** zákona (zoznam liečiv, ktoré sa musia predpisovať len uvedeným názvom liečiva), predpisujúci lekár uvedie tak, ako doteraz humánnu liek **názvom lieku**. Zákon súčasne stanovil pozitívny zoznam liečiv, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1, ktorých výdaj je podmienený výlučne najlacnejším dostupným liekom.

Platnosť lekárskeho predpisu bude po novom **(1) 7 dní** na hromadne vyrábaný humánnu liek a individuálne pripravovaný humánnu liek, ak neobsahuje protimikrobiálne antibiotikum, chemoterapeutikum, omamnú látku II. skupiny a psychotropnú látku II. skupiny, **(2) 5 dní** na humánnu liek s obsahom omamnej látky II. skupiny a psychotropnej látky II. skupiny, **(3) 3 dní** na humánnu liek s obsahom protimikrobiálneho antibiotika a chemoterapeutika, **(4) 1 deň** na humánnu liek predpísaný lekárom lekárskej služby prvej pomoci a lekárom ústavnej pohotovostnej služby.

Nový zákon vypustil ustanovenie, podľa ktorého bolo možné držiteľovi povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekární vydať **povolenie** iba na jednu lekárňu a jednu pobočku verejnej lekární. Majú sa tak vytvoriť jasné **pravidlá tvorby sietí verejných lekární**, ktoré v súčasnosti

Lekársky predpis

vznikajú ako dobrovoľné združenia držiteľov povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti bez možnosti postihu alebo sankcie všetkých z nich. Nové pravidlo objasní, že „siete“ môžu vzniknúť len na úrovni VÚC a v prípade porušenia zákona bude postihnutý držiteľ povolenia.

Odborný a náhradný odborný zástupca

Medzi požiadavky na zaobchádzanie s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami patrí aj **ustanovenie odborného zástupcu** a **náhradného odborného zástupcu**. **Odborný zástupca** musí byť v pracovnom pomere k držiteľovi povolenia na zaobchádzanie s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami. Ak odborný zástupca prestal alebo nemôže vykonávať činnosť odborného zástupcu, držiteľ povolenia môže ustanoviť **náhradného odborného zástupcu**. Náhradný odborný zástupca môže túto funkciu vykonávať **najviac 60 dní** odo dňa skutočnosti zakladajúcej ukončenie vykonávania činnosti odborného zástupcu. Po uplynutí uvedenej lehoty nie je možné ustanoviť ďalšieho - nového náhradného zástupcu. **Náhradný odborný zástupca**

musí spĺňať podmienky ustanovené pre odborného zástupcu podľa tohto zákona. Náhradným odborným zástupcom môže byť aj osoba vykonávajúca už funkciu odborného zástupcu. Odborný zástupca je povinný bezodkladne oznámiť orgánu, ktorý povolenie vydal, skutočnosť, že prestal vykonávať činnosť odborného zástupcu. Odborný zástupca musí byť v pracovnom pomere k držiteľovi povolenia okrem prípadu, ak je odborný zástupca aj štatutárnym orgánom držiteľa povolenia. Osobná zodpovednosť odborného zástupcu sa podľa tohto zákona obmedzuje len na jeho odbornú činnosť, na ktorú bol ustanovený. **Jedna osoba** môže vykonávať činnosť odborného zástupcu **len v jednej prevádzkarni**.

Nový zákon o liekoch nadobudne **účinnosť dňa 1. decembra 2011**. Sprievodne novelizoval i ďalšie zákony, napr. zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame, zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) a iné.

NOVELA ZÁKONA O CESTNEJ PREMÁVKE

Posledná novela zákona č. **8/2009 Z. z.** o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“ alebo len „zákon“) vplynula z potreby prehodnotenia niektorých ustanovení zákona a to najmä vo vzťahu k objektívnemu stavu bezpečnosti na cestách v súvislosti s aktuálnym vývojom počtu dopravných nehôd s následkom smrti alebo ťažkého zranenia jej účastníkov.

Prednosť v jazde

Novelou zákona došlo k úprave a spresneniu viacerých definícií **v ust. § 2** zákona. Zosúladiť sa definícia **prednosti v jazde** s čl. 1 písm. aa) Dohovoru o cestnej premávke a to tým spôsobom, že po novom sa prednosť v jazde vysvetľuje ako povinnosť účastníka cestnej premávky počínať si tak, aby ten, kto má prednosť v jazde, **nemusel náhle zmeniť smer alebo rýchlosť** jazdy. Obdobnú úpravu prednosti v jazde

možno nájsť aj vo viacerých okolitých krajinách, napr. v Českej republike v § 2 písm. q) zákona č. 361/2000 Sb. alebo v Nemecku v § 8 ods. 2 StVO.

K zmenám došlo aj v definícií **neohrozenia** rozšírením tejto povinnosti z **vodičov na všetkých účastníkov** cestnej premávky. Uvedené korešponduje tak so všeobecnými povinnosťami účastníkov cestnej premávky podľa § 3 zákona o cestnej premávke, ako aj s ust. § 55 a 57 zákona, kde sú ustanovené konkrétne pravidlá o neohrozovaní prechodcov, resp. korčuliarov. V zmysle ust. § 2 ods. 2 písm. f) sa **účastníkom cestnej premávky** rozumie **každá osoba**, ktorá sa priamo zúčastňuje cestnej premávky.

Vodič podľa novej úpravy **nesmie zastaviť vozidlo na priechode**, ak to nevyžaduje bezpečnosť cestnej premávky.

Má sa tým umožniť, aby mohli chodci, resp. cyklisti, plynulo prechádzať cez priechod bez obchádzania stojaceho vozidla. Vodič nesmie na priechode zastaviť vozidlo napr. ani v kolóne. **Na priechodoch** pre chodcov, ako ani bezprostredne pred nimi, nie len, že nesmie vodič vozidlo zastaviť, ale nesmie na ňom podľa novej úpravy **ani predchádzať**. Rovnako vodič nesmie predchádzať ani na **priechodoch pre cyklistov** a bezprostredne pred nimi.

Bezpečná vzdialenosť

Do ust. § 35 bol vložený nový ods. 5, ktorým bola upravená povinnosť vodiča motorového vozidla **na diaľnici dodržiavať** za vozidlom idúcim pred ním **bezpečnú vzdialenosť**. Bezpečnou vzdialenosťou podľa novely zákona rozumieme minimálne takú vzdialenosť, ktorú vozidlo prejde za dve sekundy. Pokiaľ sa jedná o motorové vozidlo **kategórie M₃, N₂ alebo N₃**, vzdialenosťou je vzdialenosť, ktorú prejde za tri sekundy. Do kategórie motorových vozidiel M₃ spadajú vozidlá projektované a konštruované na prepravu cestujúcich, s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou vyššou ako 5 000 kg. Kategóriu N₂ tvoria vozidlá projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou vyššou ako 3 500 kg, ale neprevyšujúcou 12 000 kg a kategória N₃ predstavuje vozidlá projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou vyššou ako 12 000 kg.

Policajt je oprávnený **zadržať vodičský preukaz** vydaný orgánom SR alebo orgánom iného štátu podľa **ust. § 70** ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke, ak možno uložiť trest alebo sankciu zákazu činnosti spočívajúcu v zákaze vedenia motorového vozidla. Uvedeným spôsobom môže po novom policajt postupovať aj v tom prípade, **ak vodič nepredložil policajtovi ku kontrole vodičský preukaz**, o čom mu bezodkladne vydá potvrdenie o jeho zadržaní. Vydaním potvrdenia sa považuje vodičský preukaz za zadržaný, aj keď tento nebol policajtovi na mieste predložený. Dôvodom zavedenia tohto inštitútu sa sleduje zámer okamžite vylúčiť z cestnej premávky predovšetkým tých vodičov, ktorí zámerne nepredložia vodičský preukaz ku

kontrole policajtovi z obavy, že im bude vodičský preukaz dôvodne zadržaný.

Výraznú zmenu predstavuje **zniženie veku na udelenie vodičského oprávnenia skupiny B z doterajších 18 rokov na 17 rokov**. Súčasne sa však upravila podmienka, že vodič, ktorému bolo vodičské oprávnenie skupiny B udelené pred dovŕšením 18 rokov, môže viesť motorové vozidlo skupiny B **len v prítomnosti** osoby sediacej na mieste spolujazdca vedľa vodiča. Osoba spolujazdca bude musieť mať vodičské oprávnenie skupiny B **najmenej 10 rokov** a bude musieť byť zapísaná v evidencii vodičov na základe žiadosti zákonného zástupcu. Túto povinnosť bude mať takýto vodič do dovŕšenia veku 18 rokov, **najmenej však tri mesiace**.

Vodičské oprávnenie sa odoberie tomu, kto **(1)** nie je spôsobilý viesť motorové vozidlo pre stratu odbornej spôsobilosti, **(2)** nie je spôsobilý viesť motorové vozidlo pre stratu zdravotnej spôsobilosti alebo psychickej spôsobilosti, **(3)** nepreukázal, že sa v určenom rozsahu a v určenej lehote podrobil nariadenému preskúšaniu odbornej spôsobilosti alebo preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti, **(4)** v čase jeho udelenia nespĺňal niektorú z podmienok na jeho udelenie alebo **(5)** si nespĺní povinnosť podľa § 91 ods. 5. V súčasnosti sa vodičské oprávnenie odoberie aj tomu, kto ako vodič motorového vozidla **(1)** v priebehu posledných piatich rokov trikrát poruší pravidlá cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo **(2)** v priebehu posledných piatich rokov dvakrát poruší pravidlá cestnej premávky požitím alkoholu alebo inej návykovej látky alebo sa odmietne podrobiť vyšetreniu na ich zistenie. V nadväznosti na nové ustanovenie o odoberaní vodičského oprávnenia pre trojnásobné porušenie pravidiel požitím alkoholu, inej návykovej látky alebo odmietnutím podrobiť sa vyšetreniu na ich zistenie za posledných desať rokov, sa zvýšila **lehota**, počas ktorej informačný systém evidencie vodičov **uchováva požadované informácie o týchto priestupkoch**, a to až na **desať rokov**.

Udelenie vodičského oprávnenia

Zmeny v Trestnom zákone

Novela zákona o cestnej premávke doplnila aj niektoré ustanovenia zákona č. 300/2005 Z. z. **Trestný zákon**. S cieľom postihovať prostriedkami trestného práva výkon zamestnania alebo činnosti pod vplyvom návykovej látky, pri ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia ľudí alebo k spôsobeniu značnej škody na majetku, bola doplnená skutková podstata trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky v ust. § 289 o **dve nové základné skutkové podstaty**. Tieto ustanovenia majú za cieľ prehĺbiť ochranu života, zdravia a majetku občanov najmä pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú vozidlo v podnapitom stave alebo pod vplyvom drog.

Ust. § 289 Trestného zákona bolo rozšírené o nové ods. 1 a 2, podľa ktorých sa trestom odňatia slobody **až na jeden rok** potrestá ten, **(1) kto v stave vylučujúcom spôsobilosť**, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, **vykonáva zamestnanie** alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku a ten, **(2) kto sa pri výkone zamestnania** alebo inej činnosti uvedenej v odseku 1 **odmietne podrobiť vyšetreniu** na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskej vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Tento zákon **nadobudne účinnosť dňa 1. novembra 2011** okrem čl. I bodu 48, ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2012 a čl. I bodov 38, 39 a 64, ktoré nadobúdajú účinnosť 19. januára 2013.

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ NA OBSTARANIE NÁHRADNÝCH NÁJOMNÝCH BYTOV

V bulletine **ULC Čarnogurský PRO BONO č. 08/2011** sme Vás informovali o novom zákone č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov. Následne Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon **č. 261/2011 Z. z. o poskytovaní dotácií na obstaranie náhradných nájomných bytov** (ďalej len „zákon o poskytovaní dotácií“), ktorý nadobudol **účinnosť dňa 1. septembra 2011**.

Zákon vecne a procesne rieši obstaranie náhradných nájomných bytov prostredníctvom účelových dotácií pre túto oblasť, ako aj základné charakteristiky a štandardy týchto bytov. Dotácie pritom môžu žiadatelia dostať nielen na obstaranie náhradných nájomných bytov, ale aj na obstaranie prislúchajúcej technickej vybavenosti a obstaranie pozemkov pod objekty s nájomnými bytmi.

Dotácie sa podľa zákona poskytujú **na financovanie obstarania (1) náhradného bytu, (2) technickej vybavenosti,**

(3) pozemku. Technickou vybavenosťou sa rozumie **(1) vodovodná prípojka a verejný vodovod, (2) kanalizačná prípojka a verejná kanalizácia vrátane čistiarne odpadových vôd, (3) prípojka elektrickej energie, (4) prípojka plynu alebo (5) miestna komunikácia vrátane verejného osvetlenia a odstavných plôch.**

Žiadateľom o poskytnutie dotácie je obec. **Podmienkou na poskytnutie** dotácie podľa § 7 je, že žiadateľ **(1) preukáže, že obstarávaním náhradných bytov zabezpečuje plnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 260/2011 Z. z., (2) prenajme náhradné byty len nájomcom podľa zákona č. 260/2011 Z. z., (3) neprevedie vlastnícke právo k náhradnému bytu okrem nájomcu na inú osobu, nezriadi ani inej osobe neumožní zriadiť k bytu záložné právo alebo vecné bremeno, nepoužije náhradný byt na iný účel ako na bývanie a neprevedie náhradný byt ako vklad do obchodnej spoločnosti, (4) pri realizácii zabezpe-**

Podmienky poskytnutia dotácie

čí na stavbe dohľad odborným technickým dozorom, ktorý vykonáva fyzická osoba oprávnená vykonávať stavebný dozor podľa zákona č. 136/1995 Z. z. o odbornej spôsobilosti na vybrané činnosti vo výstavbe ktorá nemá zmluvný vzťah, pracovnoprávny vzťah a ani iný obdobný vzťah so zhotoviteľom stavby, (5) súčasne s kolaudačným rozhodnutím predloží ministerstvu záverečné technicko-ekonomické hodnotenie stavby s menným zoznamom nájomcov a členov, ktorí žijú spoločne v domácnosti jednotlivých bytov, (6) preukáže oprávnenosť nákladov spôsobom podľa § 6 ods. 1 až 4.

Predkladanie žiadostí Postup pri predkladaní žiadosti o dotáciu je uvedený v **ust. § 8**. Tento postup predpokladá nevyhnutnú spoluúčasť krajských stavebných úradov, ktoré preberajú žiadosti a overujú ich úplnosť. **Žiadosti**, ktoré spĺnia podmienky zákona, **spracuje krajský stavebný úrad** (ďalej len „úrad“) a **následne ich zašle na Ministerstvo dopravy**, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) do výšky stanoveného limitu, pričom bude vychádzať z časového poradia ich doručenia. Žiadosti sa podávajú na tlačíve, ktorého vzor ustanoví ministerstvo opatrením vydaným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Opatrenie stanoví aj doklady, ktoré je žiadateľ povinný priložiť k žiadosti. **Ostatné vyhovujúce žiadosti** zostanú **v zásobníku** pripravených projektov a budú posudzované **v nasledujúcom kalendárnom roku**. Ministerstvo posudzuje splnenie podmienok zákona u predložených žiadostí a poskytuje dotáciu do výšky limitu prostriedkov schválených v štátnom rozpočte na daný účel.

Žiadosti, ktoré nesplnili podmienky na poskytnutie dotácie, vráti úrad žiadateľovi každoročne **do 30. apríla**. Žiadateľ, ktorému bola žiadosť vrátená môže **podať podnet** na preskúmanie správnosti postupu úradu. Podnet sa

predkladá ministerstvu prostredníctvom úradu v lehote do 30 dní odo dňa vrátenia žiadosti. Ministerstvo následne v lehote 30 dní odo dňa doručenia podnet preskúma a v prípade **zistenia nesprávneho postupu** úradu ho vyzve **na opätovné zaradenie** žiadosti do zoznamu žiadostí podľa pôvodného termínu jej doručenia.

Dotáciu je možné poskytnúť **len na základe zmluvy**, ktorá upraví základné práva a povinnosti zmluvných strán. **Ust. § 9** upravuje **základné náležitosti zmluvy** o poskytnutí dotácie. Okrem údajov o zmluvných stranách, údajoch o stavbe, výške poskytnutej dotácie a podmienkach jej čerpania, spôsobe plnenia záväzkov zmluvných strán musí zmluva upravovať aj spôsob použitia dotácie resp. postup pri realizovaní úhrad faktúr. Pred realizáciou úhrady faktúry však bude krajským stavebným úradom overený súlad fakturácie so skutočne vykonanými prácami. Tieto činnosti v súlade so **zákonom č. 608/2003 Z. z.** o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sú oprávnené vykonávať krajské stavebné úrady.

Správu údajov o poskytnutých dotáciách a jednotlivých žiadateľoch nie je možné zabezpečiť bez vytvorenia informačného systému. **Informačný systém**, ktorý obsahuje **údaje uvádzané v žiadosti** a prílohách k žiadosti, **výšku poskytnutej dotácie** a **plnenie** zmluvných podmienok spravuje ministerstvo. Tieto údaje uchováva **najmenej 10 rokov** po ukončení zmluvného vzťahu. Uvedený informačný systém nepredstavuje novovytvorený systém. Údaje o dotáciách budú zaradované do jestvujúceho informačného systému, ktorý ministerstvo využíva pri poskytovaní dotácií na rozvoj bývania.

Zmluva

Informačný systém

NOVÁ VYHLÁŠKA O POSUDZOVANÍ ZDRAVOTNEJ A PSYCHICKEJ SPÔSOBILOSTI NA DRŽANIE A NOSENIE ZBRANÍ A STRELIVA

Dňa 1. augusta 2011 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 229/2011 Z. z. o postupe pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelných zbraní a streliva a o náležitostiach lekárskeho posudku a psychologického posudku (ďalej len „vyhláška“), ktorá nahradila vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 85/2009 Z. z. o postupe pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelných zbraní a streliva a o náležitostiach lekárskeho posudku. Vyhláška bola prijatá v súvislosti s poslednou novelou zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive, s ktorou sme Vás oboznámili v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO č. 04/2011.

Predmetom úpravy je postup pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelnej zbrane a streliva (ďalej len „zdravotná spôsobilosť“) a psychickej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelnej zbrane a streliva (ďalej len „psychická spôsobilosť“) a náležitosti lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti (ďalej len „lekársky posudok“) a psychologického posudku o psychickej spôsobilosti (ďalej len „psychologický posudok“).

Zdravotná spôsobilosť

Zdravotná spôsobilosť žiadateľa o vydanie zbrojného preukazu alebo držiteľa zbrojného preukazu (ďalej len „žadateľ“) sa podľa ustanovenia § 2 ods. 1 vyhlášky posudzuje lekárskou prehliadkou. Lekársku prehliadku vykonáva pre dospelých lekári so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo, pre deti lekári so špecializáciou v odbore pediatria (ďalej len „posudzujúci lekár“). **Posudzujúci lekár** musí byť vlastníkom platnej licencie Slovenskej lekárskej komory a musí mať so žiadateľom uzatvorenú platnú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Pred vykonaním lekárskej prehliadky musí žiadateľ predložiť posudzujúcemu lekárovi **čestné vyhlásenie** podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 2 vyhlášky, v ktorom okrem iného prehlási, že sa cíti zdravý a najmenej 3 roky pred vyšetrením nadmerne nepožíval alkoholické nápoje alebo iné návykové látky. Po vykonaní lekárskej prehliadky lekár vypracuje lekársky posudok v dvoch vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie založí do zdravotnej dokumentácie žiadateľa a druhé vyhotovenie odovzdá žiadateľovi. **Lekársky posudok** musí obsahovať (1) meno a priezvisko posudzujúceho lekára a miesto zdravotníckeho zariadenia alebo názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo (môže byť aj vo forme odtlačku pečiatky), (2) evidenčné číslo lekárskeho posudku, (3) meno, priezvisko a rodné číslo žiadateľa, (4) záver lekárskej prehliadky, (5) miesto a dátum vyhotovenia lekárskeho posudku a (6) odtlačok pečiatky a podpis posudzujúceho lekára. Vzor lekárskeho posudku je upravený v prílohe č. 3 vyhlášky.

Ak posudzujúci lekár nezistí kontraindikácie zdravotnej spôsobilosti, vydá **lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti**. Ak zistí, že žiadateľ trpí chorobou uvedenou v prílohe č. 1 časti I vyhlášky, uvedie v lekárskom posudku, že žiadateľ **je zdravotne nespôsobilý** na držanie alebo nosenie strelnej zbrane a streliva. Príloha č. 1 časť I obsahuje kontraindikácie zdravotnej spôsobilosti, ako napr. schizofrénia, mentálna retardácia alebo organické duševné choroby.

Kontraindikácie zdravotnej spôsobilosti, pri ktorých za určitých okolností môže byť vydaný posudok o zdravotnej spôsobilosti sú uvedené v prílohe č. 1 časti II vyhlášky. Do uvedenej časti sú zaradené choroby ako napr. zníženie zrakovkej ostrosti, cukrovka, kardiovaskulárne choroby alebo choroby pohy-

bového aparátu. Ak posudzujúci lekár zistí u žiadateľa niektorú z chorôb uvedených v prílohe č. 1 časti II vyhlášky alebo ak má pochybnosti o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa, pošle žiadateľa na vyšetrenie k lekárovi poskytujúce mu špecializovanú ambulatnú starostlivosť. Na výsledky vyšetrenia potom prihliadne pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti.

Žiadateľovi, ktorí trpia chorobami uvedenými v prílohe č. 1 časti II vyhlášky, môže posudzujúci lekár vydať posudok o zdravotnej spôsobilosti pod podmienkou, že tieto kontraindikácie žiadateľovi umožňujú držať alebo nosiť strelnú zbraň a strelivo bez ohrozenia života alebo zdravia svojho alebo iných osôb.

Psychická spôsobilosť

Posudzovanie psychickej spôsobilosti žiadateľa upravuje ustanovenie § 3 vyhlášky. **Psychická spôsobilosť** žiadateľa sa posudzuje psychologickým vyšetrením, ktoré vykonáva psychológ so špecializáciou v odbore klinická psychológia, ktorý je zdravotníckym pracovníkom s platnou licenciou Slovenskej komory psychológov. Psychológ pri vyšetrení posudzuje kontraindikácie upravené v prílohe č. 4 vyhlášky ako napr. agresivita, emotívna labilita, analfabetizmus, sklon k závislosti na alkohole

a pod. Kým podľa predchádzajúcej právnej úpravy sa museli psychologickému vyšetreniu podrobiť len žiadatelia od 15 do 18 rokov, po novom sa mu **musia podrobiť všetci žiadatelia**. Bližšie upravuje povinnosť podrobiť sa psychologickému vyšetreniu zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive.

Obdobne ako pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti musí žiadateľ predložiť posudzujúcemu lekárovi **čestné vyhlásenie**. Ak psychológ vyšetrením zistí, že žiadateľ trpí chorobou uvedenou v prílohe č. 4 vyhlášky, vydá posudok o **psychickej nespôsobilosti** žiadateľa, v opačnom prípade vydá posudok o psychickej spôsobilosti žiadateľa. Vzor psychologického posudku je uvedený v prílohe č. 6 vyhlášky. Psychologický posudok musí obsahovať obdobné náležitosti ako posudok zdravotnej spôsobilosti. Ak bol žiadateľovi vydaný posudok o psychickej nespôsobilosti, ďalší posudok mu môže byť vydaný až **po 12 mesiacoch**.

Podľa prechodného **ustanovenia § 4** vyhlášky sa lekárske posudky a psychologické posudky **vydané do 31. júla 2011** považujú za lekárske posudky a psychologické posudky vydané podľa tejto vyhlášky.

ZMENY V LETECKOM ZÁKONE

Zákon č. 241/2011 Z. z. mení a dopĺňa zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) (ďalej len „novela“). Účinnosť nadobudol **dňa 1. septembra 2011**.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) uskutočňuje touto novelou zákona transpozíciu Smernice EP a Rady **2009/12/ES** o letiskových poplatkoch (ďalej len „smernica“), ktorou sa zavádzajú spoločné zásady pre stanovovanie **výšky letiskových poplatkov**, resp. systém letiskových poplatkov na území jednotlivých členských krajín, vrátane Slovenskej republiky. Je potrebné ustanoviť spoločný rámec na reguláciu základných prvkov letiskových poplatkov a spôsobu,

akým sa určujú, aby bolo zabránené diskriminovaniu jednotlivých užívateľov letísk. Vytvorenie spoločných pravidiel pre stanovovanie letiskových odplát a systému ich určovania má prispieť k väčšej transparentnosti tohto inštitútu. Tieto pravidlá sú upravené **v ust. § 33a až 33c** leteckého zákona. Uvedené sa nevzťahuje na odplaty vyberané za traťové a terminálové letecké navigačné služby, na odplaty vyberané na financovanie pomoci zdravotne postihnutým cestujúcim a cestujúcim so zníženou pohyblivosťou podľa osobitného predpisu.

V súlade so smernicou bol novelou zriadený dozorný orgán nad systémom letiskových odplát, ktorého funkciu bude vykonávať **Letecký úrad Slovenskej**

republiky. Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré prevádzkujú verejné letiská alebo poskytujú letecké navigačné služby, sú za používanie letiska alebo poskytnuté letecké navigačné služby oprávnené **žiadať odplaty**. Vyberanie odplát pri medzinárodných letoch sa riadi pravidlami ustanovenými ministerstvom v súlade s medzinárodnými zmluvami. Letecký úrad vykonáva kontrolnú činnosť nad systémom letiskových odplát nezávisle od riadiacich orgánov letiska a leteckých dopravcov. Pri výkone svojich kompetencií postupuje **nestranne a transparentne**. Prevádzkovateľ letiska a užívateľ letiska majú povinnosť leteckému úradu sprístupniť informácie potrebné na preskúmanie dôvodov, ktoré viedli prevádzkovateľa letiska k zmene v systéme alebo výške letiskových odplát a poskytnúť k danej veci svoje stanoviská.

Konzultácie Prevádzkovateľom letiska v zmysle novely vznikla **nová povinnosť**, a to najmenej raz ročne **konzultovať** s užívateľmi letiska alebo so združením najmä o (1) fungovaní systému letiskových odplát, (2) výške letiskových odplát, (3) kvalite poskytovaných služieb a (4) plánoch novej infraštruktúry ešte pred ich dokončením. Pred konzultáciou prevádzkovateľ letiska uskutoční **výzvu užívateľom letiska**, aby mu do 45 dní od doručenia výzvy poskytli napr. prognózy svojej prevádzky na príslušnom

letisku, prognózy v súvislosti so zložením a s predpokladaným využitím ich lietadlového parku, požiadavky voči príslušnému letisku a pod.

V dôsledku výsledkov medzinárodných auditov vykonaných v Slovenskej republike, najmä zistení z auditu Európskej organizácie pre bezpečnosť letovej prevádzky (EUROCONTROL), ktorý bol vykonaný v dňoch 22. až 25. novembra 2010, bol letecký zákon doplnený o ustanovenie upravujúce určenie kompetencie **na vykonávanie dozoru a dohľadu v oblasti leteckých navigačných služieb** Leteckému úradu Slovenskej republiky tak, aby bol odstránený podstatný nález z auditu v čo najkratšom čase.

Podľa **ust. § 18 ods. 4** leteckého zákona vykonával vyšetrowanie leteckých nehôd a incidentov útvar odborného vyšetrowania, ako samostatná organizačná jednotka ministerstva, ktorá bola pri výkone vyšetrowania funkčne od ministerstva nezávislá. V nadväznosti na zákon č. 440/2011 Z. z., ktorý zmenil a doplnil zákon č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe, bol útvar odborného vyšetrowania leteckých nehôd a incidentov zmenený na **špecializovaný útvar** ministerstva. Zákon č. 440/2011 uvedený špecializovaný útvar už zaviedol a rozšíril jeho kompetencie o vyšetrowanie námorných nehôd a námorných mimoriadnych udalostí.

PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZAVEDENIE PREMANŽELSKEJ ZMLUVY

Dňa **18. augusta 2011** bol Národnej rade Slovenskej republiky doručený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

Súčasná právna úprava Predmanželskú zmluvu právny poriadok Slovenskej republiky nepozná. Občiansky zákonník upravuje majetkové pomery manželov inštitútom **bezpodielového spoluvlastníctva manželov** (ďalej len „BSM“) podľa ustanovenia **§ 143** a nasl. V zmysle ustanovenia § 143 patrí do BSM všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a bolo nadobudnuté

manželmi počas manželstva. **Výnimku** tvoria veci získané počas manželstva dedičstvom, darom, veci slúžiace osobnej potrebe alebo výkonu povolania jedného z manželov alebo veci získané reštitúciou, ak boli vo vlastníctve niektorého z manželov pred uzavretím manželstva. Uvedené veci sú vyňaté z BSM, patria do osobného vlastníctva každého z manželov tak počas trvania manželstva ako aj po jeho zániku.

Manželia si podľa ustanovenia **§ 143a** Občianskeho zákonníka môžu upraviť svoje majetkové pomery v manželstve

aj odlišne od úpravy § 143 Občianskeho zákonníka, a to tzv. **manželskou dohodou**. Jedná sa o dohodu, ktorá musí byť uzavretá vo forme **notárskej zápisnice**. Dohoda môže nadobudnúť účinnosť dňom podpisu, ak sa však dohoda týka nehnuteľnosti, nadobudne účinnosť až vkladom do katastra nehnuteľnosti. Manželskou dohodou môžu manželia **rozšíriť**, prípadne **zúžiť** rozsah zákonom určeného BSM, môžu sa dohodnúť na **správe spoločného majetku** alebo sa môžu dohodnúť, že **BSM vznikne ku dňu zániku manželstva**. Dohoda manželov o tom, že BSM vznikne až ku dňu manželstva znamená, že obaja manželia nadobúdajú počas trvania manželstva vlastníctvo vecí len pre seba, až okamihom zániku manželstva, napr. právoplatným rozhodnutím súdu budú do BSM patriť tie veci, ktoré patrili niektorému z manželov v čase zániku manželstva a boli nadobudnuté za trvania manželstva.

Rozšíriť BSM môžu manželia o veci, ktoré by inak do BSM nepatrili napr. vecí nadobudnuté počas manželstva dedením a zúžiť BSM môžu o veci ktoré by inak do BSM patrili napr. príjmy z podnikateľskej činnosti. Dohodou o rozšírení, alebo zúžení rozsahu BSM nemožno meniť už jestvujúce vlastnícke vzťahy. Môže upravovať len režim nadobúdania vecí do BSM v budúcnosti, ale sama osebe nemôže byť právnym titulom pre zmenu vlastníckych vzťahov manželov založených pred jej uzavretím.

Zánikom manželstva zanikne aj BSM. Veci patriace do BSM sa po jeho zániku delia v zásade **rovným dielom** medzi manželov. Veci nadobudnuté pred manželstvom aj naďalej zostávajú v osobnom vlastníctve každého z manželov. Manželia sa tiež môžu dohodnúť, že **správu majetku** bude vykonávať jeden z manželov. Jedná sa o výnimku zo všeobecnej zásady, podľa ktorej okrem vybavenia bežných vecí musia s každým právnym úkonom ohľadom spoločného majetku súhlasiť obidvaja manželia, inak bude právny úkon neplatný. Ďalšou možnosťou úpravy majetkových

práv je dohoda manželov, že BSM vznikne až ku dňu zániku manželstva, čo využívajú najmä manželia - podnikatelia.

Prijatie novely Občianskeho zákonníka by budúcim manželom - snúbencom umožnilo uzavrieť zmluvu o úprave majetkových pomerov počas manželstva, tzv. **predmanželskú zmluvu** a to už v čase pred uzavretím manželstva. **Na rozdiel od súčasnej právnej úpravy** by sa úpravou majetkových pomerov pred uzavretím manželstva predišlo prípadným nezhodám vo veciach majetkových vzťahov v manželstve. Prijatím novely by sa rozšírilo ustanovenie **§ 143a** Občianskeho zákonníka, ktoré by sa po novom vzťahovalo aj na snúbencov, teda muža a ženu, ktorí plánujú uzavrieť manželstvo.

Predmanželská zmluva by mohla, obdobne ako manželská dohoda, **rozšíriť**, ale aj **zúžiť rozsah BSM, upravovať správu spoločného majetku** alebo vymedziť **vznik BSM až ku dňu zániku manželstva**.

Predmanželská zmluva by mala byť spísaná vo forme **notárskej zápisnice** a mala by obsahovať náležitosti podľa ustanovenia **§ 47 zákona č. 323/1992 Zb.** o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) t.j. **(1)** dátum spísania notárskej zápisnice, **(2)** meno, priezvisko a sídlo notára, **(3)** meno, priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia a trvalé bydlisko snúbencov, ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a tlmočníkov, **(4)** vyhlásenie snúbencov, že sú spôsobilí na právne úkony, **(5)** údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť snúbencov a svedkov, **(6)** obsah právneho úkonu t.j. samotná dohoda, **(7)** údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní snúbencami schválená, **(8)** podpisy snúbencov alebo ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a tlmočníkov a **(9)** odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis.

Využiť predmanželskú zmluvu by snúbenci mohli, v prípade schválenia predmetnej novely, od **1. januára 2012**.

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko **Brescia - Taliansko**
Tvarožkova 5, P.O. Box 21 Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko 251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717 Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777 Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovou: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2011